

СХВАЛЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО
до затвердження Науково-методичною радою
Протокол від «_» _____ 2023 р., №__

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Шевченківського національного
заповідника від «_» _____ р. №__

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК**

**ПРАВИЛА
ПОВДІІНКИ НА ТЕРИТОРІЇ
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОВІДНИКА**

№_____

м. Канів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Правила поведінки на території Шевченківського національного заповідника (далі – Правила) визначають порядок перебування на території Шевченківського національного заповідника (Далі – Територія), основні права, обов'язки та правила поведінки відвідувачів;
- 1.2. Правила розроблені на підставі Законів України «Про музеї та музейну справу», «Про туризм», «Про охорону культурної спадщини», Положення про національний заклад (установу) України, Указу Президента України «Про національні заклади культури» та Положення про Шевченківський національний заповідник;
- 1.3. Дія Правил поширюється на всіх відвідувачів Території незалежно від громадянства, статі, віросповідання, віку та мети відвідування;
- 1.4. Відвідування Території здійснюється на безоплатній основі;
- 1.5. У разі порушення Правил відвідувач може бути затриманий представниками охорони та позбавлений права перебування на Території;
- 1.6. Контроль за виконанням Правил здійснюють черговий науковий співробітник та охорона Заповідника.

2. ПРАВА ВІДВІДУВАЧІВ

Під час перебування на Території відвідувач має право:

- 2.1. Оглядати об'єкти, пам'ятки історії, культури і природи у складі екскурсійної групи, самостійно або скористатись індивідуальною екскурсійною послугою;
- 2.2. Отримувати інформацію про маршрут, тривалість екскурсії та місце збору екскурсантів;
- 2.3. Отримувати екскурсійну послугу за затвердженою тематикою з урахуванням зайнятості екскурсоводів та наукових співробітників Шевченківського національного заповідника (далі – Заповідник);
- 2.4. Здійснювати попереднє замовлення на екскурсійне обслуговування не пізніше, ніж за один день до його отримання;
- 2.5. Здійснювати проїзд інвалідам спеціально облаштованим автотранспортом на Територію задля відвідування музеїв та огляду туристичних об'єктів;
- 2.6. Здійснювати професійну фото- та відео зйомку за наявності квитка;
- 2.7. Залишати в книзі відгуків свої враження про відвідання об'єктів Заповідника;
- 2.8. Здійснювати пересування Територією згідно затвердженої Схеми руху транспорту і пішоходів;

2.9. Здійснювати торгівлю сувенірами лише у відведених адміністрацією місцях згідно затвердженого переліку товарів. Підприємець повинен мати з собою письмовий дозвіл чи / або угоду із Заповідником та документ на право здійснення роздрібною торгівлі.

3. НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОВІДНИКА ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

- 3.1. Будь-яка діяльність юридичних або фізичних осіб, яка створює загрозу пам'ятці, майну або порушує законодавство у сфері охорони культурної спадщини;
- 3.2. Використовувати пам'ятки, об'єкти і Територію не за призначенням, самовільно влаштовувати торгівлю і виставки на туристичних маршрутах, пам'ятках архітектури і на прилеглих до них територіях (розвішувати будь-які предмети на деревах, кущах, опорах електропередач, світильниках, рекламних щитах, розкладати товари на лавочках для відпочинку відвідувачів, гранітних стелах) тощо;
- 3.3. Проводити екскурсії Територією сторонніми особами. Таке право мають екскурсоводи, наукові співробітники Заповідника та екскурсоводи інших організацій, що отримали письмовий дозвіл від адміністрації за результатами попередньої здачі контрольної екскурсії Науково-методичній раді Заповідника;
- 3.4. Вчиняти дії, що суперечать нормам суспільної моралі, виказують зневагу до інших відвідувачів та працівників;
- 3.5. Порушувати порядок і тишу;
- 3.6. Проводити будь-які аудіо- та відеозаписи екскурсій;
- 3.7. Перебувати в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння;
- 3.8. Вигулювати домашніх тварин і випасати худобу;
- 3.9. Вести політичну та агітаційну діяльність, проводити богослужіння, релігійні обряди, організовувати мітинги, ходи, концерти та інші масові заходи відвідувачам, політичним партіям, релігійним громадам та громадським організаціям без дозволу адміністрації Заповідника;
- 3.10. Використовувати територію Заповідника для проведення спортивних змагань та / чи тренувань;
- 3.11. Полювати на звірів і птахів, збирати комах і плазунів, ламати гілки дерев і кущів, рвати дикоростучі рослини, квіти, руйнувати пташині гнізда і мурашники;
- 3.12. Приносити на територію Заповідника і запускати піротехнічні засоби, дрони для відео- та фотозйомки, вогнепальну і холодну зброю та інші пристрої, що порушують спокій громадян, режим тиші і можуть нести загрозу для відвідувачів, персоналу та майна Заповідника;

- 3.13. В'їжджати автотранспорту на меморіальну частину Заповідника, крім спецтранспорту;
- 3.14. Пересуватися пішохідними доріжками, рекреаційними зонами на моторизованих транспортних засобах, велосипедах, скейтах тощо;
- 3.15. Ходити одернованими схилами могили (могильного кургану) Тараса Шевченка;
- 3.16. Перебувати на крутосхилах Тарасової гори, що є небезпечним для здоров'я людей і шкідливо впливає на стан рослинного покриву та сприяє ерозії ґрунтів;
- 3.17. Перебувати екскурсійним групам та окремим відвідувачам на території пам'ятки археології – Пилипенкова гора без письмового дозволу адміністрації та супроводу фахівців Заповідника;
- 3.18. Самовільно розташувати об'єкти торгівлі і громадського харчування, здійснювати проїзд та паркування автотранспорту, встановлювати туристичні намети у невідведених для цього місцях, розводити вогнища і готувати їжу з використанням відкритого вогню, залишати сміття тощо;
- 3.19. Втручатися в роботу Заповідника, чинити опір працівникам Заповідника під час виконання ними службових обов'язків, не виконувати їхні вимоги чи перешкоджати діяльності;
- 3.20. Невиконання правил поведінки на Території і вимог працівників Заповідника, що кваліфікується як порушення громадського порядку і підпадає під дію Адміністративного і Кримінального кодексів України.

4. ОБОВ'ЯЗКИ ЗАПОВІДНИКА З ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІДВІДУВАЧІВ

- 4.1. Інформувати відвідувачів про всі види туристично-екскурсійних послуг Заповідника, їх вартість тощо;
- 4.2. Дбати про культуру обслуговування відвідувачів;
- 4.3. Враховувати туристично-екскурсійні запити відвідувачів при розробці тематичних екскурсій, проведенні масових заходів тощо.